



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ad annum Christi 1563

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1771

VD18 90118618

§. 56. Oratio Ferrerii Oratoris ad Synodi Patres.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66653](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66653)

Sæcul. XVI.
A.C. 1563.

„ne, eo animi candore, & conscientiae
„sinceritate, in hoc ipsum, cuius gra-
„tia convenistis, negotium incumbatis,
„ut ex sanctissimo labore vestro, verum,
„sincerumque Dei cultum tanquam præ-
„cipuum operæ vestræ fructum, pas-
„sim renasci, atque instaurari videamus,
„atque adeo eam in Ecclesia morum
„emendationem, ac disciplinam vigere,
„quæ non modo placandis Regni nostri
„procellis, sed etiam conciliandæ, &
„in eadem Religione per omnes Chri-
„stianæ Ecclesiæ populos constituendæ
„paci sufficere possit. Hæc epistola la-
tine reddita die undecima Februarii
Concilio fuit exhibita.

§. LVI.

*Oratio Ferrerii Oratoris ad Synodi
Patres.*

*Pallav. l. 20.
c. 2. n. 3.*

Recitatis hisce literis Ferrerius Ora-
tor Synodi Patres his verbis allo-
quebatur: „quoniam ex literis Regis
„Christianissimi, quæ nunc recitatae
„sunt, & orationibus non ita pridem
„habitis tam ab eloquentissimo Prin-
„cipe Cardinale a Lotharingia, tum ab
„eruditissimo viro Antistite Metensi, in-
„tellexistis Galliarum vastitatem, &
„Regis Christianissimi aliquot egregias
„victorias, nolo esse vobis, Patres San-
„ctissimi, in illis rursus recensendis, vel

„eo

Sæcul. XVI.

A.C. 1562.

„eo maxime molestus, quodsi vobis ca-
 „lamitates nostras, quales sunt, ex-
 „ponerem, nemo certe vestrum esset, qui
 „rem non potius fictam, quam factam
 „existimaret: de postrema autem vi-
 „ctoria, tametsi magna, & gloriosa,
 „quam ut Deus sua immensa providen-
 „tia daret, eam de manu victoris ho-
 „stis eripuit, quid ego plura dicam,
 „cum adhuc in mediis visceribus vivat,
 „& grassetur victus inimicus? utar igi-
 „tur eo argumento, quo soleo & ora-
 „tionem meam totam convertam ad vos,
 „Sapientissimi Patres, unicum miseria-
 „rum nostrarum perfugium: si enim
 „per vos naufragii nostri tabulas, si
 „modo ullæ supersunt, non conserva-
 „mus, omnino perimus. Moyfes cum
 „pugnaret adversus Amalech, habuit
 „magnum delectorum militum nume-
 „rum, cui præerat fortissimus Impera-
 „tor Josue, verum nisi montem con-
 „scendisset, nisi petra, cui insideret,
 „supposita ei esset, nisi virgam in manu
 „interea, dum pugnabatur, habuisset,
 „nisi Moyfis utramque manum, Aaron,
 „& Hur, usque ad occasum solis susten-
 „tassent, ut eas in sublime attolleret,
 „victurum fuisse Amalech, vel eo solo
 „agnoscimus, quod simul ac Moyfes
 „manum dimitteret, vincebatur Josue.
 „Non desunt Regi christianissimo copiæ,
 „&

Sæcul. XVI.
A.C.1563.

„& propriæ, & auxiliares, illarumque
„Imperator prudens, & magnanimus
„Princeps Guisæ Dux, nihil non mo-
„litur, aut intentatum relinquit Chri-
„stianissima & prudentissima Regina
„piissima Regis Mater, quod ad recon-
„ciliandos, vel propulsandos hostes per-
„tineat, verum Aaronem, & Hur, qui
„Regi Christianissimo petram subjiciant,
„qui illius manus in altum tollant, si
„vos, Patres Sanctissimi, non estis,
„neminem præterea habemus: Moyfes
„enim modestissimus, quotquot in orbe
„unquam fuerunt, Dei vir, cui Domi-
„nus non in ænigmate, & simulacro,
„sed ore ad os loquebatur, per quem
„tot, tantaque miracula edita sunt, &
„ut uno verbo dicam, Moyfes typus
„Christi, non poterat vincere, nisi ma-
„nus sublimes haberet: quid est, quod
„de nostris victoriis possit merito spe-
„rari, si Regis Christianissimi manus
„demissæ sunt? Moyfes per senectutem,
„& grandiore ætatem non poterat per-
„se manus attollere, hoc idem non pot-
„est Rex noster pupillus, per impube-
„rem, & teneram adhuc ætatem. Ve-
„strum est Patres Sanctissimi, qui veri,
„& legitimi estis Aaronis successores,
„non solum Regis Christianissimi, vestri
„primogeniti Filii, sed etiam omnium
„Christianorum Principum manus us-
„que

Sæcul XVI.

A.C. 1563.

que ad occasum solis sustinere, id au-
tem a vobis fieri facile potest, si pe-
tra illa, cui Moyfes infidens vicit A-
malech, sit vestrorum Decretorum
basis, & fundamentum; ita enim ad
solis occasum usque perdurabunt, ne-
que sole meridiano, quasi nebulæ dis-
solventur, & nos tum revera viceri-
mus: sin minus neque victoria nostra,
erit victoria, neque inimici nostri, ii-
demque vestri reconciliabuntur, imo
quasi remediis irritati, magis, ac ma-
gis vociferabuntur, vos in Samaria
ab hominibus excogitata, non in Hie-
rusalem Dei tabernaculo semper per-
manere, vosque non Aola, sed Oala
filiam appellabunt. Sed quid ego ad-
versarios vestros moror? si eos con-
temnitis, habete saltem rationem Ca-
tholicorum, & Christianorum homi-
num, qui huc usque in fide, & Re-
ligione sanctæ Romanæ Ecclesiæ per-
manserunt. Non eadem est hodie æ-
tas, non mens omnibus Christianis
hominibus, ac erat ante quinquaginta
annos: laboramus fere Catho-
lici omnes eodem morbo, si modo
morbus recte appellari potest, quo qui-
dem olim Samaritani, qui mulieri a-
puteo redeunti, & dicenti Christum
venisse, vidisse, audisse, familiariter
allocutum esse, non prius credide-
Hist. Eccles. Tom. XLVI. H runt,

Sæcul. XVI

A.C. 1563.

„runt, quam urbe exiissent, rem
 „omnem diligenter inquisivissent, cum-
 „que Christum agnovissent, credide-
 „runt, non quidem, ut dicebant, am-
 „plius propter mulieris sermonem, sed
 „quod illi ipsi Christum cognovissent.
 „Scrutatur hodie, scrutatur (mihi cre-
 „dite) Patres Sapientissimi, bona pars
 „Christianorum omnium sacras scriptu-
 „ras, rejectis aliarum disciplinarum
 „libris: hoc ipsum prospiciens Rex
 „Christianissimus curavit diligenter, ne
 „quid mandatis nostris contineretur,
 „quod ad illam Moylis petram non pro-
 „xime accederet, atque a Catholi-
 „cis omnibus vehementer non expete-
 „retur, & ab adversariis nullo jure re-
 „pelli, aut repudiari posset. Ea autem
 „illustrissimis DD. Legatis dedimus, si
 „propediem (uti polliciti sunt vobis Pa-
 „tres Sanctissimi) examinanda, & ju-
 „dicanda proponent, ad vos enim po-
 „tissimum mittuntur, vestrumque de
 „illis judicium magno desiderio expe-
 „ctat Rex Christianissimus, & tota Gal-
 „lia: in illis (ut videbitis) nihil præ-
 „cipuum præ cæteris Christianis peti-
 „mus, nam omnia sunt nobis cum Ec-
 „clesia Catholica communia, quod si
 „videmur plerisque graviora, & magis
 „necessaria prætermisisse, illi, si placet,
 „existiment nos consulto a levioribus

„cæ-

Sæcul. XVI.
A. C. 1563.

„coepisse, quo facilius graviora possent
 „suo tempore proponi, utque horum
 „leviorum facilius esset executio, aqua,
 „Patres Sapientissimi, nisi vos incepe-
 „ritis, priusquam hinc abeatis, cla-
 „mabunt Catholici, ridebunt adversa-
 „rii, & dicent, Patres Tridentinos
 „optime scire, sed facere nolle, opti-
 „mas quidem leges statuuisse, eas ta-
 „men ne digito quidem attigisse, Poste-
 „ris tantum, & Successoribus obser-
 „vandas reliquisse: quoniam autem im-
 „pietatis propemodum nos insimulant,
 „qui se olfacere dicunt in postulatis
 „nostris nonnulla, quæ cum adversa-
 „riorum libris faciunt, nos quidem il-
 „los responsione indignos censemus,
 „vos si aliter iudicatis, ipsi pro nobis
 „respondete, vim enim patimur: qui *Pf. 38. v. 14.*
 „vero in illis modum, ac moderatio-
 „nem quamdam desiderant, & si ali-
 „quid videantur dicere, dum nos de
 „prudencia, cujus in vita maximus usus
 „est, admonent, duorum tamen me-
 „minerint oportet, primum quod Mar-
 „cus Cicero scribit adversus Neopto-
 „lemum, aut potius adversus Ennium,
 „apud quem Neoptolemus ita loque-
 „batur, philosophandum esse, sed pau-
 „cis errat, inquit Tullius, qui tempe-
 „rantiam, mediocritatem, modum de-
 „nique desiderat in re optima, & eo
 „me-

Sæcul. XVI.

A.C. 1563.

Apoc. c. 3.

v. 16.

„meliore, quo major est: alterum quod
 „de iis tepidis moderatoribus, & (ut
 „ita dicam,) lepidis, & bellis media-
 „toribus scriptum reliquit Spiritus san-
 „ctus, incipiam, inquit ille, vos evo-
 „mere, utinam aut calidi, aut frigidi
 „fuiissetis. Valeat hoc genus hominum
 „in profanis, & civilibus rebus, non
 „in divinis: nemo enim potest duobus
 „Dominis servire, proponite vobis, Pa-
 „tres Sapientissimi, quid profuerit Ca-
 „tholicæ Ecclesiæ, moderata illa Ec-
 „clesiasticæ disciplinæ emendatio facta
 „in Concilio Constantiensi, aut paulo
 „severior in sequenti Concilio, cuius
 „ego nomini parcam, ne quorundam
 „delicatas, ac teneras aures offendam:
 „quid ea, quæ in Concilio Ferrariensi,
 „Florentino, Lateranensi ultimo, Tri-
 „dentino primo, aut qui unum tantum
 „Concilium fuisse putant, quid profue-
 „runt decreta Tridentina facta post duos
 „de viginti annos? quot interea om-
 „nium hominum ordines, quot provin-
 „ciæ, quot regna, quot nationes, ab
 „Ecclesia Romana defecerunt? non est,
 „Patres Sapientissimi, hæc Gallorum
 „caussa tantum, valeant Galli cum suis
 „tumultibus, res suas sibi habeant.
 „Vos Itali, vos Hispani Patres appello?
 „periculum ex aliis facite vobis, quod
 „ex usu fiet, cuius magis interest hanc
 „veram,

Sæcul. XVI.
A.C. 1563.

„veram, & seriam disciplinæ Ecclesiæ-
„sticæ emendationem fieri. quam Ro-
„mani Episcopi Pontificis Maximi, sum-
„mi Christi Vicarii, Petri Successoris,
„in Ecclesia Dei supremam potestatem
„habentis? nunc hic agitur de capite,
„de fortunis vestris, hoc ego pluribus
„dicerem, nisi vos vestra sponte ad eam
„rem satis incitados agnoscerem, in-
„terea vero de vestra in Regem Chri-
„stianissimum pia voluntate, & grato
„officio, gratias agimus, & oramus
„Deum Optimum Maximum Patrem
„Domini nostri Jesu Christi, ut vos Ec-
„clesiæ nostræ diutius salvos, & inco-
„lumes faciat.,

Hanc orationem descriptam Vice-
comes ad Borromæum Cardinalem
transmiserat, quam prout unusquisque
affectu, vel sententia præventus erat,
excipiebat: interim id certum est, quod
ille Prælati, qui Synodo a secretis
erat, ad hunc sermonem nullum dede-
rit responsum, quinimo sermonem suum
ita inflectebat, ut omnia ejus verba
duntaxat epistolam Regis tangerent:
ceterum in sua oratione gratulabatur
Regi gloriosam victoriam, eumque, per-
inde, ac si præsens fuisset, hortabatur,
ut nominis memor, quod a Majoribus
religione partum, ipse hæreditarium
acceperat, omnes cogitationes ad Dei
H 3 glo-

Sæcul. XVI.
A.C. 1563.

gloriam amplificandam convertat, & sanctam Sedem Apostolicam defensam, atque omnibus ornamentis auctam velit, veterem fidem conservet, illorum consiliis aures præbeat, qui Regni firmitatem in Dei potentia collocatam esse prædicant, nec iis attendat, qui omnia utilitate metienda esse contendentes, tranquillitatem, & pacem, quæ non erit pax, suadent, adjecto præfagio, Regem ita facturum, cum Dei ope adjutus, tam naturæ bonitate impellatur, quam Reginae Matris, & nobilissimorum Procerum monitis incitetur: Synodum vero spondebat eam in curam incubituram, ut non minus ea, quæ ad universæ Ecclesiæ emendationem pertinent, definiantur, quam etiam illa, quæ privatim Gallicarum Ecclesiarum, regnique commodis, & rationi maxime convenire arbitrabitur.

§. LVII.

Oratio Cardinalis Lotharingii in hoc conventu.

[Pallav. l. 2c.
c. 2. u. 6.]

His perceptis Lotharingius Cardinalis hunc in modum perorabat: „Ratio, „quæ mihi habenda erat, & de meis „genitoribus, & de patria, de familia „mea regiae stirpi adeo conjuncta, a „me poscit, ut aliquid etiam ipse ad- „derem iis, quæ Oratores exposuerant
„his